Inbreng van CDA

Voorzitter,

Dit is het eerste begrotingsdebat dat het CDA in de oppositie voert en ook mijn eerste begrotingsdebat. Dus, ik ben maar eens in de boeken gedoken om te kijken hoe andere partijen dat voorheen aanpakten. Je gaat dan kijken bij het vorige begrotingsdebat ná de verkiezingen. Toen was het na de verkiezingen van 2022. Een bloemlezing uit het eerste begrotingsdebat toen biedt voldoende inspiratie.

Één partij stelde vast dat er sprake was van “een mini-Chinees partijcongres” bij het college. Weer een andere partij zei dat er sprake was van ‘onbehoorlijk bestuur’ en liep de zaal uit. En een derde oppositiepartij verweet de coalitie: “U creëert ongelofelijk veel onrust (…) Dit kan niet zo doorgaan!”.

Voorzitter, u begrijpt: met zulke inspiratie voor een éérste begrotingsdebat, heb ik er zin in.

Kern van de zaak

Want Voorzitter, het gaat hier ergens om. Dit is het meest elementaire recht van ons als raadsleden: de macht van het geld. WIJ, niet het college, bepalen hoe het geld besteed wordt. Dát is wat hier nu op de agenda staat.

We beoordelen hoe er met het geld om wordt gegaan door VVD, PRO en D66. Hoe doen die drie partijen het?

En voorzitter, er staan goeie dingen in en minder goeie dingen. Maar concluderend is voor het CDA is deze begroting **een hard gelach**.

En laat ik maar eens klare taal spreken. Op de dag na heeft deze coalitie nu vijf maanden een akkoord. En er stonden goede plannen in en minder goede plannen.

Maar… De nieuwigheid is nu er wel af. **Het speelkwartier is voorbij**.

Met enorme lastenverzwaringen doet deze coalitie een enorme greep uit de portemonnee van onze inwoners. In één jaar tijd méér lastenverhoging dan de afgelopen vier jaar bij elkaar. Laat dat even op u inwerken: méér dan de afgelopen VIER jaar. Daar waar we vorig jaar de OZB gelijk konden houden , krijgen bewoners een dubbele OZB-verhoging voor hun mik. Ondanks alle schreeuwerige posters: géén rust in je portemonnee.

Tegelijkertijd, wordt door deze coalitie de uitgavenknop óók maximaal opengedraaid. Twee keer in vier maanden tijd besloten we over de gróótste projecten van Voorschoten ooit. Ook investeert deze coalitie in een grótere ambtelijke organisatie. Maar liefst een half miljoen extra.

Taakstellingen uit vorig college worden teruggedraaid. Er worden stelposten opgenomen waar we al maanden wachten hoe die ingevuld gaan worden. Het zou allemaal in het College Uitvoeringsprogramma staan. En in werkelijkheid blijkt er niets in te staan. Meer dan een stelpost is het niet.

Voorzitter, die combinatie van maximaal de inkomstenknop opendraaien en maximaal de uitgavenknop opendraaien: dat vinden wij een gevaarlijke ontwikkeling.

Deze wethouder zei: we zeilen scherp aan de wind. Maar voorzitter, dan past zorgvuldig en behoudend begroten. Dan past stevige ambitie, maar wél met een duidelijk verhaal. En voorzitter, dat verhaal: dat ligt er vanavond naar onze mening niet .

OZB-verhoging en rioolheffing

Wij hebben veel vragen gesteld over de rioolheffing. Wij willen een antwoord op de vraag: wat is hier aan de hand ? Hoe zijn we hier gekomen en vooral: hoe kunnen we voorkomen dat het nog verder gaat. Een tariefverhoging van 40% is uitzonderlijk voor een gemeente. Maar vooral voor bewoners is dat moeilijk uit te leggen. Deze verhoging raakt de zwakste inkomens het hardst. Dat baart ons zorgen. Vooral ook omdat de heffing de komende jaren nog verder omhoog gaat. Wat is er mogelijk om de zwakste inkomens hier tegen te beschermen, anders dan een kwijtscheldingsregeling?

Maar vooral het gemak waarmee dit nu wordt doorgevoerd, daar kijken wij anders naar. Wij vinden dat er onvoldoende informatie is voor dit besluit. Dit moet beter. Daarom dienen we motie PM in om dat te verbeteren.
En voorzitter, het CDA voelde zich hierin wel alleen staan. 100 euro tariefverhoging is veel. Daar kun je niet zo maar overheen stappen. Het gaat niet om de schuldige, het gaat om het verhaal. Hoe leggen we dit uit. Het gemak waarmee sommige partijen hier overheen stappen… Dat valt ons op en wij zien dat anders.

Verbroken beloften

Wat ons ook opviel, waren de verbroken beloften die in deze begroting worden weggeschreven. Kiezers mogen rekenen op politici: dus doen wat je belooft?
De VVD beloofde rust in de portemonnee en had grote woorden op Instagram. Wat zegt deze begroting? Meer lastenverhoging in één jaar dan de afgelopen vier jaar bij elkaar. De eigenaren van bedrijfspanden worden ontzien en de huizenbezitter is de klos in Voorschoten. Is dat je beloften nakomen?

D66 beloofde meer contact met de bewoner. Meer en betere participatie. Toen D66 vier jaar geleden in de oppositie zat, was de fractievoorzitter van D66 kraakhelder. "*Aan goede participatie kleeft een prijskaartje*".

En wat zegt deze begroting? De post participatie… **wordt geschapt**. En dan zegt men: we boeken dat in de lopende projecten. Laten we helder zijn: dit is gewoon een bezuiniging. Participatie wordt door D66 vakkundig wegbezuinigd.

Maar het meest bijzondere is het bij PRO. Vier jaar lang was de Fortgensschool een prioriteit. Met name het CDA werd verweten niet voor het onderwijs te staan. Zelfs in de verkiezingen werd het ons kwalijk genomen. Dat PRO de vier jaar daar voor via Erica Spil een bordkartonnen school beloofde voor een schijntje, daar hoorde je ze niet over. **Maar het CDA leverde de afgelopen vier jaar in de begroting**. In de Kaderbrief 2027 stond de Fortgensschool voor in totaal 8 mln begroot.

En wat gebeurt er nu? Eerste begroting met PRO en wederom sneuvelt het budget voor de Fortgensschool… Een unaniem aangenomen amendement wordt door deze coalitie aan de kant geschoven… En dat wordt pas duidelijk, dankzij vragen van het CDA. Foutje, er blijkt 2,5 mln niet opgenomen te zijn. Had gemeld moeten worden.

Waarom moet dit kloppen? Voorzitter, dit is een van de weinige wettelijke taken van de gemeente: onderwijshuisvesting. En voor het CDA moet dit tot op de euro kloppen. Geen rookgordijnen dus maar klare taal. Het huidig

budget in deze begroting is slechts genoeg voor renovatie en opvang. Andere opties maakt het duurder. Dit is ingebakken teleurstelling dus.

Voorzitter, vier jaar lang kreeg het CDA het verwijt dat we prematuur een bosje bloemen naar de Fortgens brachten. Let wel, dat was toen het CDA voor dekking zorgde.

Constructieve oppositie

Zo ziet u maar weer: het CDA denkt constructief mee met deze coalitie. Met een lach.

Of het nou de Zilverfabriek is, waar wij de coalitie uit de brand hielpen nog voor de start.

Of het nou het Zwembad en sportcentrum is, waar wij de coalitie hielpen om het project recht te trekken…

En of het nou de Fortgensschool is wiens budget bewaakt moet worden, wij helpen de coalitie.

We zijn wat dat betreft ontzettend blij dat de coalitiepartijen het CDA-beleid voor de drie kroonprojecten uitvoert. Drie kroonprojecten dankzij CDA-beleid, initiatieven en steun, uitgevoerd door dit college. Dat vinden wij machtig mooi Voorzitter. Samen aan de slag.

Wat wil het CDA?

Onze uitgestoken hand was, is er en blijft er dus. Maar… ook wij hebben onze wensen in de begroting. En ik reken op dezelfde steun van de coalitie, zoals het CDA deze coalitie heeft gesteund. Want Voorzitter, zo helpen we elkaar en met name Voorschoten verder.

Het CDA wil aandacht vragen voor de Cirkelbus. Wij dienen daarom amendement 401 in waarin we dekking vragen voor twee nieuwe elektrische busjes. De Cirkelbus brengt ouderen rond en maakt hen mobiel. Het is een prachtig initiatief dat steun verdient van de gemeente. Hiervoor vragen we 80.000 euro. Er is 1,3 mln over. Graag een reactie van de wethouder en de coalitiepartijen.

Ten tweede vragen wij aandacht voor Vlietpark. Er staan nu 2 scenariostudies in verwerkt van 50.000 euro per stuk. Dat kan niet. We willen de schop in de grond. Er wordt een combibaan aangelegd. Dat duurt langer. We zien kansen nu om het in één keer te doen. Dus meteen met dat prachtige bewonersinitiatief aan de slag. We dienen daarom amendement 403 in. Groene longen voor Vlietwijk en de Krimwijk.

Voorzitter, het CDA is een groot voorstander van verkeersveiligheid. Wij zagen in de begroting studies en posten. Maar er ligt een kaartje. We willen voorstellen het wegencategoriseringsplan te schrappen.

We kunnen nú al daadkracht tonen. En ja, ik weet dat hier anders gedacht wordt binnen adviseurs, maar juridisch kan het. Waarom kan het in Wassenaar en andere gemeenten wel en in Voorschoten niet? Je spaart bovendien geld uit: geen processen en papier meer. Er ligt bovendien een kaart, wederom een initiatief vanuit onze inwoners opgesteld door de fietserbond. Graag reactie van de wethouder.

Nu we toch over verkeersveiligheid hebben: hoe zit het met de spaarpaal? Kan de wethouder hier meer over vertellen? Deze motie is ingediend vóórdat het College Uitvoeringsprogramma er was. Ik neem aan dat de motie gedekt wordt binnen bestaande middelen en het programma verkeersveiligheid. Graag een reactie van de wethouder.

Je kunt geld uitgeven, maar je kunt ook besparen. Dat is wat deze coalitie niet doet. Graag willen we daarom een taakveldanalyse van de provincie. We dienen daarom motie 406 in. Wij willen inzichtelijk maken waar we een tandje minder kunnen. Dat is belangrijk. Dan kunnen we sturen. Stoppen met alleen maar uitgeven. We moeten het dak repareren als de zon schijnt. Dat is wat we als CDA willen. Deze motie is vorige keer unaniem aangenomen en niet uitgevoerd tot groot ongenoegen van het CDA. Ik verwacht dat dat deze keer wél gebeurt.

We dienen wij ook een amendement in om de OZB-indexatie te halveren. Dit is amendement nr 402. Geen dubbele, maar enkele indexatie. En dat kan. Deze coalitie kiest er doelbewust voor om de taakstelling groenvoorziening te schrappen. Wij kiezen er voor om die wel door te voeren. Dit jaar kan het technisch niet, maar de jaren erna wel. Dan ontstaat er structurele dekking en kan de OZB enkelvoudig geïndexeerd worden. Dat scheelt gewoon. En mochten er partijen zijn die zeggen: dat kan niet… Met ons valt altijd te praten over een alternatieve dekking. Een schorsing is zo aangevraagd…

Als laatste de participatie. In februari dienen wij een initiatiefvoorstel in over participatie. Daarin zullen we een kinderburgemeester aankondigen. We zullen voorstellen doen om de participatie te verbeteren. We zullen in dat initiatiefvoorstel ook dekking geven voor de 100.000 euro die dit college schrapt. We vinden deze bezuiniging op de inspraak van bewoners toch wel pijnlijk. Des te pijnlijker dat er wel 25.000 beschikbaar is voor wijkwethouders. Wel budget om uit te leggen áán de bewoners, maar geen budget om te luisteren náár de bewoners. Dat vinden we een lastige uitkomst.

Andere keuzes

Voorzitter, dit zijn de keuzes van het CDA.

Het CDA ziet in Voorschoten de kracht van de samenleving terug. Eind november is

‘Sint voor iedereen” in de Kruispuntkerk. Daar staat Voorschoten op voor de ander: jong of oud, rijk of arm. Iedereen doet daar altijd aan mee. Laten we als raad daar een voorbeeld aan nemen. Laten we niet denken in oppositie of coalitie, maar naar dát algemene belang. Mét mensen. Voor mensen. Voor hen die een steuntje in de rug nodig hebben. Voor ouderen die met de cirkelbus gaan. Voor een goede school, geen bordkartonnen school. Voor een mooi park. Voor lagere lasten. Voor Voorschoten.